

—≡ Ս Ի Ո Ն ≡—

ԻԴ. ՏԱՐԻ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ

1950

≡ Ա Պ Ր Ի Լ ≡

ԹԻԻ 4

ԽՄԲԱԴՐԱԿԱՆ

ՄԵՐ ՄԵԾ ԲԱՐԵՐԱՐՆԵՐՈՒՆ

(ՊԱՏՐԻԿ ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ)

Նախորդ Խմբագրականով մեր յարգանքն ու սէրը յայտնեցինք Կիւլպէնկեան տոհմի մեծ ներկայացուցիչ Վսեմ. Դալուստ Կիւլպէնկեանին, Ս. Աթոռոյ ազնուամեծար բարերարին ու մեծ բարեկամին, այս տողերով կ'ուզենք ամբողջացնել մեր սրտի տուրքը՝ նոյն զերդաստանի յարգանքի արժանի միւս բարերարներուն, որոնք վաղ ժամանակներէ ի վեր կապուած են Ս. Աթոռիս իրենց թանկագին յիշատակներովը:

Սիռն-ի նախորդ թիւին մէջ երբ մեր սիրոյն և յարգանքին բաժինը կը բերէինք Կիւլպէնկեան եղբայրներէն Սարգիս Կիւլպէնկեանին և իր մեծանուն զաւկին, չէինք կրնար չյայտնել մեր երախտագիտութիւնը նաև իր եղբօր որդւոյն, Մ. Սերովբէ Կիւլպէնկեանի հօրամոյն զաւկին, Պասրիկի, որուն կեանքը ամբողջովին նուիրումի կեանք մը եղաւ: Դուցէ իբրև նուիրատու անմրցելի չէ, սակայն իր տալու եղանակին ազնուականութիւնը շատ քիչեր են որ ունեցած են:

Պատրիկ Կիւլպէնկեան ծնած է 1858ին Թալաս, աշակերտած է Խասգիւղի Շահնազարեան վարժարանին, ապա Ռօպէրթ զօլէճի: Իբրև ձեռներէց առեւտրական, ու իր ընտանիքին ազնուական տուրքերով հարուստ միտք, ուշադրաւ եղած է թէ ազգին մէջ և թէ առեւտրական հրապարակին վրայ: Վարած է ազգային պատասխանատու և ծանր պաշտօններ, եղած է հոգաբարձու Ազգ. Հիւանդանոցի իր երջանկայիշատակ հօրը տեղ, և այդ հաստատութեան տնտեսական տաղնապի օրերուն անոր ղխաւոր զօրավիգներէն մին: Խնամակալ անդամ կարգուած է նոյնպէս Արմաշի Դպրեվանքին և Սանասարեան վարժարանին: Պատուակալ և ցկեանս նախագահն էր Կեսարիոյ Աղքատախնամ Ընկերութեան, որ յետոյ վերածուեցաւ Կեսարիոյ վերաշինական Ընկերութեան: Եղած է անդամ նոյնպէս Բաղաքական Ժողովոյ:

Իր վերջին բարերարութիւնները եղան, Ս. Աթոռոյս Կիւլպէնկեան Ընծայարանին, հինգ տարուան համար, տարեկան հազար ոսկիի նուիրատուութիւնը: Հալէպի մէջ, ի յիշատակ իր սիրելի և վաղամեռիկ կողակցին, Տիկին

վերժին կիւլպէնկեանի Մայրանոց - Հիւանդանոցի մը շինութիւնը: Սեւանիկի մէջ կիւլպէնկեան վարժարանը: Կեսարիայէ Պէյրութ բերուած 161 որբերուն տարեկան 2000 տոլարի նուիրատուութիւնը վեց տարուան համար: Ասոնք իր շատ ծանօթ նուիրատուութիւններն են. յաճախ Նիւ Եորքի հայութիւնը ծափահարած է զինքը, իբր առատաձեռն նուիրատու և նախագահ նպաստ հանգանակող ժողովներու:

Իր նպաստով լոյս տեսան Հայ Կրթական Հիմնարկութեան խնամքով Խրիմեանի երկերու ժողովածուն:

Պատրիկ Կիւլպէնկեան մեռաւ 12 Յունիս 1930ին, Նիւ Եորք: Ունեցած է չորս զաւակներ, Ներսէս, Սերովբէ, Հերմինէ և Շուշան. Սերովբէն զոհ գնաց ոճրագործ գնդակէն, իսկ Ներսէս՝ իբր որդի հարազատ իւրացուցած է իր հօր բարեսիրական և մարդասիրական զգացումները, և անոր պէս առատաձեռնօրէն կը տրամադրէ իր դրամական նպաստները ազգային կարօտութիւններու:

Երբ այս էջերուն մէջ մեր երախտադիտութեան դոյզն արտայայտութիւնը կ'ընենք Կիւլպէնկեան ծանօթ հարազատներու համար, չենք կրնար մոռնալ այդ ազգապարծան տոհմին միւս ներկայացուցիչները, որոնք իրենց ցեղին ու տոհմին ազնուականութեամբ հարուստ երեք հարիւր տարիներէ իվեր տեւական բարութեան աղբիւր մը հանդիսացած են մեր մէջ, ազգին տալով օգտաշատ և պատուաբեր անդամներ, մասնաւորաբար առեւտրականներ, թէև ուրիշ ասպարէզներն ալ օտար չեն եղած այս մեծ ընտանիքի անդամներէն ու մանց, ամիրաներ, եկեղեցականներ և յայտնի գործիչներ անպակաս եղած են այս տոհմէն:

Մասնաւորապէս Թալաս իր փառքէն և համբաւէն շատ բան կը պարտի Կիւլպէնկեաններու, որոնք շինած են անոր Վարդ Պատրիկեան վարժարանը և ապա համանուն աղջկանց դպրոցը, և մինչև մեր աղէտի օրերուն հողացած անոնց ծախքը: Այս ընտանիքն է որ Ս. Կարապետի վանքին նուիրած է հողեր, կալուածներ և ըրած նորոգութիւններ վանքին մէջն ու շուրջը: Կեսարիոյ թէ ազգային և թէ տնտեսական կեանքի մէջ անոնք ունեցած են միշտ հոգածութիւն և բերած իրենց կարեւոր բաժինը անոնց սատարման:

Մ Ե Լ Գ Ո Ն Ե Ա Ն Ք

Մեր ազգային բարերարներու մէջ Գրիգոր և Կարապետ Մելգոնեան հարազատները կը մնան անհաւասարելի, և որոնք իրենց աննախընթաց բարերարութեամբ ապահովեցին անմահ անուն մը մեր ազգային կեանքին մէջ:

Խոնարհ ծագում ունեցող այս զոյգ կեսարացի եղբայրները, իրենց կեանքի վերջալոյսին մէջ կրցին պայծառակերպել իրենց անձերը, յաւերժական օրհնութեան աղբիւր դարձնելով զանոնք ամբողջ ազգին համար, ինչպէս կը սիրէր ըսել յաւէտ անմոռաց Թորգոմ Պատրիարք Գուշակեանը:

Մելգոնեանի զործը իրերայաշորդ սերունդներուն վկայութիւնը պիտի ունենայ հետզհետէ իր մեծութեանը մասին: Այդ զործը մեծ պիտի մնայ միշտ և հաստատուն, որովհետև զայն ներշնչող միակ ոգին՝ բարութեամբ միայն և

